

Nr.4, August 2011

EUROPA STRATEGICĂ

buletin informativ

Board editorial

Coordonatori

Conf. univ. dr. Virgil Stoica,

Univ. „Alexandru Ioan Cuza” Iași, Facultatea de Filosofie

Lect. univ. dr. Mihaela Tofan,

Univ. „Alexandru Ioan Cuza” Iași, Facultatea de Economie și Administrarea Afacerilor

Redactor

Drd. Sorin Mazilu, Școala Doctorală a Facultății de Economie și Administrarea Afacerilor, Univ. Alexandru Ioan Cuza Iași

Membri

Drd. Ciprian Alupului, Școala Doctorală de Geografie și Geologie, Univ. Alexandru Ioan Cuza Iași

Drd. Adrian Horodnic, Școala Doctorală a Facultății de Economie și Administrarea Afacerilor, Univ. Alexandru Ioan Cuza Iași

Secretariat

Drd. Andrei Badea, Școala Doctorală a Facultății de Economie și Administrarea Afacerilor, Univ. Alexandru Ioan Cuza Iași

Drd. Mădălina Dirzu, Școala Doctorală a Facultății de Economie și Administrarea Afacerilor, Univ. Alexandru Ioan Cuza Iași

Drd. Irina Roibu, Școala Doctorală a Facultății de Economie și Administrarea Afacerilor, Univ. Alexandru Ioan Cuza Iași

Versiunea electronică a buletinului informativ *Europa strategică* poate fi accesată la adresa http://www.cse.uaic.ro/p_buletin.htm

Manuscris finalizat în August 2011.

Buletinul informativ EUROPA STRATEGICĂ este produs al proiectului Centrul de Excelență în Studii Europene, câștigat de Universitatea Alexandru Ioan Cuza din Iași, în competiția EACEA, februarie 2009.

Ilustrațiile prezente în acest material sunt furnizate de Serviciul Audiovizual al Comisiei Europene <http://ec.europa.eu>.

Coperta: Cai de bronz deasupra arcei Parcului Centenarului, deasupra steagului european.

Iași, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” Iași, Iulie 2011

ISSN: 2068 – 4606 (on line)

©Centrul de Studii Europene al Universității „Alexandru Ioan Cuza Iași”, 2011

Reproducerea autorizată în scop informativ sau educațional.

EUROPA STRATEGICĂ

-buletin informativ-

*Board-ul editorial salută poziția Consiliului European cu privire la situația actuală din
Uniunea Europeană , exprimată prin discursul Domnului Herman Van Rompuy –
Președinte al Consiliului European
și mulțumește
tuturor colaboratorilor, pentru studiile de specialitate și opiniile exprimate.*

CUPRINS

I. Considerații generale asupra problematicii abordate recent în ședințele Consiliului european.....	7
II. Studii și analize ale cercetătorilor asupra temelor majore abordate de Consiliul european	9
Concluziile consiliului european din 23-24 iunie 2011. Politică economică, migrație și negocierile de aderare ale Croației la U.E.	9
<i>lect. univ. dr. Ana-Maria Bercu</i>	
Uniunea Europeană după criza financiară. Măsuri adoptate și perspective.....	16
<i>asist. univ. dr. Mihai-Bogdan Petrișor</i>	
III. Punctul de vedere al generației noi de cercetători asupra strategiei actuale a Consiliului european	22
Noile orientări pentru dezvoltarea politicii UE privind migrația	22
<i>drd. Mădălina Dîrzu</i>	
Pactul Euro Plus: strategie adecvată si pragmatică pentru viitorul Uniunii Europene.....	24
<i>drd. Andrei Badea</i>	
IV. Revitalizarea visului european.....	28
<i>discursul lui Herman Van Rompuy, Președinte al Consiliului European, din cadrul Primului Forum Anual "Statul Membru al Uniunii Europene" - 29 Iunie 2011</i>	

I. Considerații generale asupra problematicii abordate recent în ședințele Consiliului european

Consiliul european, deși instituție tânără a Uniunii Europene, legitimată prin prevederile Tratatului de la Lisabona, este chemată să se implice și să dea soluții pentru problemele din ce în ce mai complexe și mai acute ale existenței alianței europene.

Scopul său expres, declarat prin tratat și precizat inclusiv pe site-ul oficial al instituției ¹, este definirea orientărilor și priorităților politice generale ale Uniunii Europene. Odată cu intrarea în vigoare a Tratatului de la Lisabona, la 1 decembrie 2009,

președintele Consiliului European este Herman Van

Herman Van Rompuy, Președintele Consiliului European

Rompuy. Rolul președintelui în contextul concret actual este dificil și solicitat, agenda acestuia indicând un program susținut de vizite și reuniuni oficiale la care este invitat să participe sau pe care, în calitatea sa oficială de conducător al Consiliului European, este însărcinat să le organizeze și să le prezideze.

Cel puțin ca o concluzie a primului semestru, anul 2011 se dovedește a fi unul încărcat și dificil pentru Europa, iar activitățile consiliului, cu atât mai solicitante.

Pe lângă cele două întâlniri oficiale semestriale (martie și iunie 2011), activitățile consiliului și ale oficialilor săi au fost marcate în principal de elementele politicii fiscale europene care trebuie imperativ ajustată și, mai mult, de evenimentele șocante care au afectat Norvegia. Astfel, dacă prezentul număr al Buletinului informativ EUROPA STRATEGICĂ se ocupă, așa cum a fost creionat ca produs al Centrului de Excelență Jean Monnet, de analiza concluziilor oficiale ale ședințelor Consiliului European, se impune totuși să acordăm atenția cuvenită și evenimentelor care s-au derulat după sintetizarea concluziilor celor două consilii avute în vedere. Remarcăm așadar o activitate intensă și susținută, derulată de Consiliul European și de oficialii săi

¹ <http://www.european-council.europa.eu>.

de la finalul lunii iunie 2011 și până la momentul definitivării acestui număr al buletinului informativ (15 august 2011).

Imediat după cea de-a două ședință ordinară a Consiliului european, președintele Herman Van Rompuy a avut o conferință cu reprezentanții companiilor multinaționale, la Bruxelles. Pe fondul discuțiilor purtate, la 29 iunie a.c. președintele Consiliului european a transmis un mesaj clar: *realizarea visului european nu este doar de datoria politicianilor, Europa trece printr-o perioadă tulbură, însă trebuie să ne concentrăm asupra obiectivelor pe termen lung*². Trebuie să convingem cetățenii europeni că eforturile pe care le facem astăzi merită osteneala, fiindcă fără **speranță** nu există *inițiativă* și *spirit antreprenorial*. De remarcat optimismul oficialului European, care a apreciat că europenii au motive să se mândrească, deoarece **visul european** - *pace, prosperitate și putere* - este deja la îndemâna tuturor.

Pe fondul măsurilor imperative privind ajustarea politicii fiscale a Uniunii, deja identificate în ședințele consiliului și analizate pe larg în paginile buletinului de față, la 21 iulie a avut loc la Bruxelles o reuniune extraordinară la nivel înalt. Liderii zonei euro au luat trei decizii importante, pentru a îmbunătăți sustenabilitatea datoriei Greciei, pentru oprirea riscului de contagiune și pentru a perfecționa modul de gestionare a crizei din zona euro. Statele membre ale zonei euro au solicitat finalizarea rapidă a instrumentelor menite să consolideze creșterea economică și ocuparea forței de muncă, precum și supravegherea macroeconomică. Domnul Herman Van Rompuy a fost invitat să propună îmbunătățiri ale modului de gestionare a crizelor în zona euro până în octombrie.

Deși nu este stat membru al Uniunii Europene, situația recentă a Norvegiei nu a lăsat indiferentă clasa politică și societatea civilă europeană.

După atacurile de vineri, 22 iulie 2011, dl. Herman Van Rompuy a transmis un mesaj de condoleanță, exprimându-și solidaritatea: *„Sunt profund șocat de atacurile cu bombă din această după-amiază de la Oslo, care au ucis mai multe persoane inocente și au rănit multe altele. Doresc să îmi exprim cele mai sincere condoleanțe familiilor victimelor. Condamn cu cea mai mare fermitate aceste acte de lașitate pentru care nu există justificare. Am trimis un mesaj de condoleanțe și de solidaritate din partea Uniunii Europene prim-ministrului Jens Stoltenberg și poporului norvegian.”*³.

² A se vedea discursul Președintelui Consiliului European prezentat în partea finală a numărului prezent.

³ Sursa: european-council.europa.eu/home-page/highlights/solidarity-with-norway.aspx?lang=ro.

II. Studii și analize ale cercetătorilor asupra temelor majore abordate de Consiliul european

CONCLUZIILE CONSILIULUI EUROPEAN DIN 23-24 Iunie 2011. POLITICĂ ECONOMICĂ, MIGRAȚIE ȘI NEGOCIERILE DE ADERARE ALE CROAȚIEI LA UE

Lect. Univ. Dr. Ana-Maria BERCU

*Universitatea « Alexandru Ioan Cuza », Iași
Facultatea de Economie și Administrarea Afacerilor*

Consiliul European din 23-24 iunie 2011 a marcat punerea în aplicare a pachetului de măsuri aprobat în luna martie a anului și care a avut ca obiective creșterea economică durabilă, generarea de locuri de muncă și consolidarea guvernancei economice. Acordul cu privire la MES și la FESF modificat, precum și progresele substanțiale în ceea ce privește măsurile legislative privind guvernarea economică au fost subiecte dezbătute și salutate de Consiliul European. În aceeași direcție au fost analizate și progresele făcute de statele membre în domeniile bugetelor și reformelor structurale aprobând recomandări care trebuie avute în vedere la luarea deciziilor.

Harta Zonei Euro 2011

A fost salută promisiunea statelor care iau parte la *Pactul euro plus* de a spori nivelul de ambiție și de precizie al angajamentelor lor în exercițiul de anul viitor.

Dezbaterile au vizat problema Greciei, șefii de stat sau de guvern din zona euro convenind asupra unor modalități concrete de acțiune, solicitând miniștrilor de finanțe rapoarte care să permită luarea deciziilor până la finele lunii iulie. Au fost stabilite noi

direcții de acțiune privind politicile Uniunii Europene (UE) privitoare la migrația forței de muncă, la guvernarea spațiului Schengen, la controlul frontierelor externe, la dezvoltarea de parteneriate cu țările din vecinătatea sudică și la definitivarea instituirii Sistemului european comun de azil până în 2012. De asemenea, s-a apreciat că negocierile cu Croația privind integrarea europeană ar trebui să se finalizeze la sfârșitul lunii iunie 2011, fiind o confirmare a extinderii către Balcanii de Vest.

1. Concluziile Consiliului european privind politica economică

Reuniunea Consiliului european din iunie 2011 a marcat încheierea primului semestru european și a urmărit evaluarea colectivă a măsurilor luate de statele membre cu privire la programele de stabilitate și de convergență, precum și a programelor naționale de reformă. Semestrul european a fost considerat ca o metodă eficientă de guvernare menită să sprijine procesul decizional la nivelul statelor membre și la nivelul UE într-un mod transparent, integrat și rapid. Un punct de interes a fost reprezentat de Pactul de stabilitate și de creștere considerat ca o modalitate de ținere sub control a economiei europene. Ocuparea forței de muncă, eficiența energetică, cercetarea și dezvoltarea, reducerea sărăciei și învățământul terțiar, care sunt obiective ale Strategiei Europa 2020, au ocupat un loc important în cadrul dezbaterilor. S-a apreciat că sunt necesare eforturi suplimentare în aceste direcții și este important să se acorde o atenție sporită asigurării unui mediu macroeconomic solid, restaurării sustenabilității finanțelor publice, corectării dezechilibrelor macroeconomice și consolidării sectorului financiar. Consiliul European invită statele membre să țină cont de recomandările făcute și să la integreze în reformele lor structurale.

Un alt punct al discuțiilor a vizat creșterea economică și crearea locurilor de muncă apreciindu-se că trebuie accelerate acțiunile în scopul aplicării Actului privind piața unică și a inițiativelor emblematice din cadrul Strategiei Europa 2020, în principal prin reducerea obligațiilor de natură reglementară impusă IMM-urilor sau chiar restrângerea acestora prin crearea unui regim mai puțin restrictiv. A fost salutat angajamentul prin care Comisia a decis să evalueze impactul viitoarelor reglementări privind IMM-urile și să analizeze acquis-ul pentru a identifica obligațiile existente de la care ar putea fi scutite. S-a decis să se revină asupra acestor chestiuni la reuniunea Consiliului din decembrie 2011.

Comisia a fost invitată să pregătească o foaie de parcurs privind definitivarea pieței digitale unice până în 2015. Comisia este invitată să raporteze în octombrie 2011 cu privire la aceste domenii de stimulare a creșterii, în vederea realizării de progrese până la Consiliul European din primăvara anului 2012.

În ceea ce privește **Pactul euro plus, statele membre** au prezentat angajamente care totalizează peste 100 de măsuri distincte ce trebuie puse în aplicare la nivel național.

Statele membre, la pregătirea următoarelor angajamente (vor fi prezentate în decembrie 2011), vor avea în vedere:

- **un domeniu de aplicare mai larg:** angajamentele ar trebui să se axeze mai mult pe concentrarea reformelor de stimulare a creșterii economice la începutul perioadei, în vederea promovării competitivității, de exemplu în industriile de rețea și în sectorul serviciilor, și ar trebui acordată o atenție sporită consolidării stabilității financiare;
- **o abordare mai concretă:** statele membre ar trebui să depună eforturi pentru ca angajamentele lor viitoare să fie pe cât de specifice și cuantificabile posibil, furnizând detalii privind modul și termenele în care le vor realiza, astfel încât progresele să poată fi măsurate în timp și să se faciliteze analiza comparativă cu alte state membre, precum și cu partenerii strategici ai Europei;
- **o ambiție sporită:** statele membre ar trebui să anunțe proiectele de reformă care au ca obiect acțiuni viitoare și pe care le-au inițiat ca răspuns la pact și să țină seama de cele mai bune practici;
- **coordonarea pragmatică a politicilor fiscale:** Comisia și miniștrii de finanțe din statele membre participante sunt invitați să prezinte, până în decembrie 2011, rapoarte privind progresele înregistrate în discuțiile lor structurate referitoare la chestiuni privind politicile fiscale și, în special, să asigure schimbul de bune practici, evitarea practicilor dăunătoare și prezentarea de propuneri de combatere a fraudei și a evaziunii fiscale. În conformitate cu pactul, Comisia a prezentat o propunere privind o bază de impozitare comună consolidată pentru întreprinderi.

În cadrul Consiliului european din martie 2012 va fi realizată o evaluare a fiecărui stat membru cu privire la angajamentele asumate. De asemenea se reafirmă angajamentul UE de avansare a procesului de liberalizare a comerțului și de reglementare, în vederea consolidării sistemului multilateral, precum și disponibilitatea sa de a explora toate opțiunile de negociere pentru a trasa concluziile Runde de la Doha, inclusiv cu privire la prioritățile statelor mai puțin dezvoltate în concordanță cu mandatul de la Doha.

Pachetul aprobat în luna martie 2011 a fost pus în aplicare aproape în întregime. S-a ajuns la un acord asupra Tratatului privind Mecanismul european de stabilitate și asupra modificărilor la FESF. Ratificarea Tratatului privind MES ar trebui să aibă loc până la sfârșitul anului 2012. Activitatea legislativă privind pachetul pentru consolidarea guvernantei economice a înregistrat progrese considerabile, fiind posibilă adoptarea sa la prima lectură. Testele de rezistență din sectorul bancar trebuie să fie pe deplin credibile și transparente și încheiate cu deplina respectare a metodologiei și a orientărilor emise de Autoritatea bancară europeană cu scopul de a soluționa orice vulnerabilitate ce poate apărea. Au fost salutate și eforturile Irlandei și Portugaliei în aplicarea programelor de reformă asumate și de asemenea au reiterat angajamentul de a lua toate măsurile necesare în vederea asigurării stabilității financiare a întregii zone euro, considerând că euro își urmează cursul prestabilit și a intrat pe o traiectorie de creștere sustenabilă.

În ceea ce privește Grecia, Consiliul European recunoaște progresele considerabile înregistrate pe parcursul ultimului an, în special în domeniul consolidării bugetare și face apel la autoritățile naționale elene să continue punerea în aplicare a hotărâre a eforturilor de ajustare necesare pentru a plasa țara pe o traiectorie sustenabilă. Este necesară finalizarea de urgență a unui pachet de reforme cuprinzător convenit cu Comisia, în colaborare cu BCE și cu FMI, și adoptarea de către parlamentul elen a legilor cheie privind strategia bugetară și privatizarea. Acestea vor sta la baza principalilor parametri ai unui program sprijinit în comun de partenerii săi europeni și de FMI, în conformitate cu practicile existente, precum și pentru posibilitatea de eliberare la timp a plăților pentru a răspunde nevoilor de finanțare ale Greciei în luna iulie.

Șefii de stat sau de guvern din zona euro au convenit ca finanțarea suplimentară necesară să provină atât din surse oficiale, cât și din surse private, aprobând abordarea hotărâtă de Eurogrup la 20 iunie cu privire la urmărirea implicării voluntare a sectorului privat, sub formă de refinanțări informale și voluntare a datoriei existente a Greciei la scadență, pentru o reducere substanțială a finanțării de la un an la altul din cadrul programului, evitând totodată un *selective default*. De asemenea, se cere partidelor politice elene să sprijine politicile menite să asigure punerea în aplicare a programului de austeritate, fiind o condiție preliminară a reușitei. Sunt avute în vedere programele de împrumut, dar și fondurile europene care pot fi trase de Grecia și care pot contribui la îmbunătățirea competitivității și crearea de noi locuri de muncă. Programul de asistență tehnică propus de Comisia europeană este susținut și salutat de Consiliul European.

2. Concluziile Consiliului European privind migrația

În domeniul liberei circulații a persoanelor, Consiliul European a reținut necesitatea continuării consolidării și cooperării în spațiul Schengen, prin sporirea încrederii reciproce între statele membre. Acestea sunt responsabile de garantarea aplicării cu eficacitate a tuturor normelor Schengen în conformitate cu standardele comune convenite, precum și cu principiile și normele fundamentale. Frontierele externe ale Europei trebuie gestionate în mod eficient și coerent, pe baza responsabilității comune, a solidarității și a unei cooperări practice sporite. Aplicarea normelor comune prin mecanismul de evaluare Schengen trebuie îmbunătățită și aprofundată pentru a oferi o reacție eficientă la dificultățile viitoare. În acest scop, trebuie să existe un mecanism de monitorizare și evaluare eficace și fiabil. Viitorul mecanism de evaluare Schengen va permite consolidarea, adaptarea și extinderea criteriilor în temeiul acquis-ului UE. Evaluarea ar trebui să se realizeze la nivelul UE și să implice experți din statele membre, din Comisie și din agențiile competente. Comisia este invitată să raporteze periodic asupra rezultatelor evaluărilor și, după caz, să propună măsuri pentru soluționarea eventualelor deficiențe identificate.

A fost abordată problema introducerii unui nou mecanism care să răspundă situațiilor excepționale care pun în dificultate funcționarea cooperării Schengen. Acesta ar trebui să vizeze măsuri care să fie aplicate treptat și diferențiat pentru a sprijini statele membre care se confruntă cu presiuni la frontierele externe. Măsurile vizate presupun vizite, asistență și inspecție tehnică și financiară, coordonare și intervenție din partea Frontex. În cadrul acestui mecanism ar putea fi introdusă o clauză de salvagardare pentru a permite reintroducerea în mod excepțional a controalelor la frontierele interne în situații cu adevărat critice în care un stat membru nu mai este capabil să își respecte obligațiile în temeiul normelor Schengen.

Măsura ar avea la bază criterii obiective specifice și va presupune o evaluare comună, pentru o perioadă de timp și un domeniu de aplicare strict limitate, ținându-se seama de nevoia de a se putea reacționa în situații urgente. Drepturile persoanelor câștigate în temeiul tratatelor nu vor fi afectate. O propunere a Comisiei este așteptată în acest sens în luna septembrie 2011. Comisia este invitată să înainteze o propunere de mecanism în acest sens în luna septembrie.

Gestiunea frontierelor externe ale statelor membre este de competența statelor membre. Sistemul european de supraveghere a frontierelor va fi dezvoltat în continuare în mod prioritar pentru a deveni operațional până în 2013 și pentru ca statele membre care desfășoară activități de supraveghere a frontierelor să poată face schimb de informații operaționale și să îmbunătățească cooperarea. Controlul frontierelor va fi realizat prin intermediul noilor tehnologii care vor fi în acest scop. În special, ar trebui introdus un sistem de intrare/ieșire și un program de înregistrare a pasagerilor. Consiliul European salută acordul obținut cu privire la Agenția pentru gestionarea operațională a unor sisteme informatice de mari dimensiuni în spațiul de libertate, securitate și justiție. Funcționarea Frontex și a altor agenții trebuie asigurată și monitorizată permanent în vederea sporirii eficienței în ceea ce privește gestionarea frontierelor externe, combaterii imigrației ilegale și a cazurilor privind refugiații. Cooperarea dintre polițiștii de frontieră naționali va fi încurajată în cadrul Programului Stockholm, în special prin formarea comună și punerea în acord a capacității și standardelor lor.

În ceea ce privește fluxurile de migrație Consiliul a reafirmat necesitatea unei solidarități veritabile și practice față de statele membre prin acordarea de sprijin operațional și financiar în vederea continuării și accelerării acestor activități. A fost salută extinderea în Malta a proiectului-pilot pe bază voluntară pentru beneficiarii protecției internaționale.

În cadrul politicii europene de vecinătate vor fi dezvoltate parteneriate cu țările din vecinătatea sudică și estică, într-o comunicare recentă Comisia a stabilit instituirea unui dialog structurat și amplu privind migrația, mobilitatea și securitatea cu aceste țări cu scopul de a obține avantaje tangibile atât pentru acestea, cât și pentru Uniunea Europeană. Parteneriatele în domeniul mobilității vor fi diferențiate în funcție de

meritele individuale ale țărilor partenere, vor depinde de progresele înregistrare și vor cuprinde un mecanism de monitorizare eficient.

3. Concluziile Consiliului European privind negocierile de aderare - Croația

Consiliul European a salutat eforturile Croației de a ajunge în stadiul de finalizare a negocierilor de aderare la Uniunea Europeană. Progresele înregistrate și evaluarea pozitivă a determinat Consiliul să decidă ca până la sfârșitul lunii iunie 2011 negocierile de aderare să se finalizeze, în vederea semnării Tratatului de aderare până la sfârșitul anului. I-a fost semnalată Croației necesitatea de a continua eforturile de reformă în privința sistemului judiciar și a drepturilor fundamentale, arestarea și transferul lui Ratko Mladic la Tribunalul de la Haga constituind un pas înainte pentru justiția internațională și pentru perspectiva Serbiei de a adera la UE. Aceste evoluții aduc o nouă perspectivă europeană asupra Balcanilor de Vest. Această problemă va fi reiterată în cadrul Consiliului din decembrie 2011.

4. Alte puncte de interes

În cadrul dezbaterilor au fost avute în vedere și alte puncte de interes, după cum urmează:

- Consiliul European l-a numit pe domnul Mario Draghi în calitate de **președinte al Băncii Centrale Europene**, pentru perioada 1 noiembrie 2011-31 octombrie 2019;
- a adoptat o **declarație privind vecinătatea sudică** (Consiliul a salutat sprijinul G8 pentru transformarea democratică a vecinătății sudice a Europei, în special în Egipt și Tunisia; angajamentele privind reforma constituțională din Maroc, Iordania și Algeria; reafirmă acordul cu privire la Rezoluțiile 1970 și 1973 privind Libia ale Consiliului de Securitate al ONU și a eforturilor statelor UE în aplicarea acestora; se reafirmă apelul adresat colonelului Kadhafi de a se retrage de la putere pentru a da posibilitatea poporului libian de a trece la o societate democratică; condamnă represuniile și violențele regimului sirian și ia act cu profundă îngrijorare de activitățile militare la granița cu Turcia; Aprobând Concluziile privind Siria adoptate de Consiliu la 20 iunie 2011, Consiliul European salută adoptarea de noi sancțiuni. Consiliul European acordă, de asemenea, sprijin deplin eforturilor

Mario Draghi, noul Președinte al Băncii Centrale Europene

diplomatie menite să asigure faptul că Consiliul de Securitate al ONU își poate asuma responsabilitatea și poate da răspunsul cuvenit situației din Siria; este preocupat de situațiile din Yemen și Gaza; schimbările fundamentale din toată lumea arabă subliniază necesitatea realizării unor progrese în procesul de pace din Orientul Mijlociu pentru a depăși impasul actual, respectând, în același timp, acordurile și obligațiile anterioare, solicitând demararea de negocieri; sprijină inițiativa convocării unei conferințe la Paris pentru a oferi sprijin economic în vederea construcției statului palestinian, ca parte a relansării procesului de pace; Consiliul European își exprimă profunda preocupare cu privire la soarta lui Gilad Shalit, ținut prizonier de către Hamas, prin încălcarea evidentă a dreptului internațional umanitar universal. Cu ocazia împlinirii a cinci ani de la capturarea sa, Consiliul European solicită eliberarea imediată a lui Gilad Shalit).

- a aprobat noua abordare a relațiilor cu **vecinătatea Uniunii Europene**, astfel cum este redată în concluziile Consiliului din 20 iunie 2011 și a subliniat importanța reuniunii la nivel înalt privind parteneriatul estic, care se va desfășura la Varșovia în perioada 29-30 septembrie 2011;
- a aprobat **Strategia UE pentru regiunea Dunării** și a solicitat tuturor actorilor relevanți să o pună în aplicare fără întârziere, astfel cum se subliniază în concluziile Consiliului din 13 aprilie 2011; Statele membre sunt invitate să își continue, în colaborare cu Comisia, activitatea consacrată unor posibile strategii macro-regionale viitoare, în special cu privire la regiunea Mărilor Adriatică și Ionică;
- a aprobat raportul Președinției privind **incluziunea rromilor**, luând act de importanța primordială a acestuia, și a solicitat punerea în aplicare rapidă a concluziilor Consiliului din 19 mai 2011 privind cadrul UE pentru strategiile naționale de integrare a romilor până în 2020, în special în direcția pregătirii, actualizării sau elaborării până la sfârșitul anului 2011 a unor strategii naționale ale statelor membre de incluziune a rromilor sau a unor seturi integrate de măsuri de politică în cadrul politicilor mai generale de incluziune socială, în vederea îmbunătățirii situației romilor;
- a salutat raportul anual privind obiectivele UE în materie de ajutor pentru **dezvoltare**, constatând totodată că, deși UE rămâne de departe cel mai important donator din lume în 2010, nu a fost îndeplinit obiectivul colectiv intermediar pentru 2010; și-a reafirmat angajamentul de a îndeplini obiectivele în materie de ajutor pentru dezvoltare până în 2015, astfel cum menționează în concluziile sale din iunie 2005.

UNIUNEA EUROPEANĂ DUPĂ CRIZA FINANCIARĂ. MĂSURI ADOPTATE ȘI PERSPECTIVE

Asist. Univ. dr. Mihai-Bogdan PETRIȘOR

*Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” Iași
Facultatea de Economie și Administrarea Afacerilor*

Odată cu începutul anului 2011 Uniunea Europeană și tot ce reprezintă ea se află la un nou început. Nu demult se ridica problema stabilității uniunii economice și monetare și a posibilității de menținere a acesteia în condițiile în care Grecia, și nu numai, prin prisma reculului economic puternic resimțit, crea mari probleme zonei euro. Și, odată depășit acest moment critic, a fost necesară o analiză care să aducă și măsurile oportune de adoptat pe viitor. Astfel, în luna martie a anului curent, Consiliul Uniunii Europene adoptă o serie de măsuri, venite ca recomandare în urma concluziilor întâlnirii șefilor de stat și guvern ai zonei euro, menite să țină seama de preîntâmpinarea și contracararea unor viitoare fenomene similare perioadei 2007-2010.

Pachetul de măsuri adoptat este unul cuprinzător care răspunde crizei economice și dorește menținerea stabilității financiare punând bazele unei creșteri economice „inteligente”. Sintagma folosită este una integratoare pentru ceea ce anterior era denumit creștere și dezvoltare durabilă. Trebuie menționat că nu sintagma folosită îi poate asigura succesul ci obiectivele propuse chiar prin programul Europa 2020. Astfel, se are în vedere atingerea a cinci obiective majore, fiecare cu implicațiile proprii. Primul are în vedere ocuparea forței de muncă (peste 75% din rândul populației active) iar cel de-al doilea urmărește ca fiecare stat membru să aloce sume consistente pentru cercetare, inovare pentru ca la nivelul țărilor membre, această sumă să reprezinte 3% din PIB-ul Uniunii. Ca de fiecare dată, alocarea unor sume de bani nu certifică și obținerea unor rezultate drept pentru care, în state precum România, putem admite să fim încă sceptici. Următoarele două obiective au în vedere segmentul educație și combaterea sărăciei și excluziunii sociale. Cel de-al cincilea obiectiv, deși nu pare a fi unul foarte prezent și presant, putem considera a fi cel care ar putea cu adevărat să confere statutul de creștere economică inteligentă pentru un grup de state puternic industrializate. Acest ultim obiectiv se referă la schimbările climatice și energie și are în vedere reducerea cu 20% a emisiilor de gaze cu efect de seră (sau chiar cu 30%, în condiții favorabile) față de nivelurile înregistrate în 1990, creșterea ponderii surselor de energie regenerabile până la 20% și creșterea cu 20% a eficienței energetice.

Actualmente, prioritatea avută în vedere de statele membre ale UE dar și de orice altă țară din lume afectată de criza economic este de restabilire a unor bugete solide și sustenabile. Inclusiv România, prin intermediul Strategiei fiscal-bugetare, lansată de Ministerul de finanțe pentru perioada 2011-2013, urmărește aceleași obiective și anume: sustenabilitate fiscală, reducerea șomajului prin reforme pe piața muncii (aici putând să includem și modificările aduse Codului Muncii), reducerea cheltuielilor publice și menținerea unui nivel ridicat al investițiilor publice dar și stimularea celor din domeniu privat. Pornind de la cele stabilite de Consiliul Uniunii Europene toate statele membre vor trebui să includă aceste măsuri în programele lor de stabilitate sau de convergență. Pe această bază, Comisia va trebui să prezinte propunerile sale privind avizele și recomandările specific fiecărei țări. Se recomandă ca pentru anul 2012, politicile fiscale ale statelor membre să vizeze restabilirea încrederii prin readucerea evoluțiilor datoriei publice pe o traiectorie sustenabilă și prin asigurarea readucerii deficitelor sub limita de 3% din produsul intern brut (PIB). În cazul României, aceste ținte chiar dacă nu ar fi fost clar exprimate de Consiliu și având caracter obligatoriu de respectat tot ar fi fost atinse prin prisma măsurilor impuse de acordul cu Fondul Monetar Internațional. Din această perspectivă, putem spune că România se află deja cu câțiva pași înaintea altor state membre care vor trebui în timpul cel mai scurt să facă ajustări structurale anuale care vor depăși în mod semnificativ 0,5% din produsul intern brut (PIB), incluzând aici în mod special statele care se confruntă cu deficite importante și niveluri mari ale datoriei publice.

Consolidarea care trebuie făcută printr-un amplu proces de reforme subliniază angajamentul statelor față de Strategia Europa 2020. Fiecare stat a prezentat programe și a primit recomandări față de cele prezentate. În primăvara acestui an, România a prezentat Programul național de reformă 2011-2013 și Programul de convergență 2011-2014 în care sunt redate în concret strategiile avute în vedere. În luna iunie a venit și recomandarea Comisiei europene la cele două programe naționale. Se consideră că, în condițiile în care programul de ajustare UE-FMI a fost implementat în mod satisfăcător, pentru a consolida aceste rezultate pozitive, a fost negociat un program preventiv UE-FMI pentru 2011-2013 cu autoritățile române. De asemenea, se are în vedere faptul că noul program continuă măsurile de consolidare fiscală și reformele în domeniul guvernantei fiscale și pentru menținerea stabilității financiare începute în cadrul programului pentru perioada 2009-2011. Evaluarea Programului de convergență actualizat în temeiul Regulamentului (CE) nr. 1466/97 al Consiliului, a revelat faptul că "ipotezele macroeconomice care stau la baza previziunilor din program sunt plauzibile". Astfel, România are în vedere prin Programul de convergență corectarea deficitului excesiv până în 2012, acest termen fiind fixat de către Consiliu prima dată prin recomandare în data de 16 februarie 2010. Ținta programului de convergență este ca în anul 2013 deficitul global să ajungă la 2,6% din PIB și de 2,1% din PIB în 2014, consolidarea planificată fiind bazată în principal pe cheltuieli, lucru care, de altfel, a fost

resimțit din plin în economia țării noastre începând chiar cu reducerile de salarii, pensii și micșorarea personalului din administrația publică. Pentru atingerea obiectivului general Strategia Europa 2020 se au în vedere măsuri pentru: creșterea atractivității muncii, reîncadrarea șomerilor în muncă, combaterea sărăciei, reformarea sistemelor de pensii, atragerea capitalului privat pentru finanțarea creșterii economice etc.

Un alt element foarte important pe agenda Consiliului Uniunii Europene a fost oferirea unei noi calități a coordonării politicii economice. În acest sens s-au pus bazele „Pactului euro plus”. Acest pact s-a creat în baza acordului șefilor de stat sau de guvern din zona euro. La acest pact s-au alăturat încă șase state printre care și România (Bulgaria, Danemarca, Letonia, Lituania, Polonia). Acest pact are în vedere patru norme directe pentru a putea atinge un nivel mai înalt al colaborării acestor state în domeniul politicii economice, scopul fiind același: *competitivitate* și *convergență*. În concret, România trebuie să promoveze competitivitatea, ocuparea forței de muncă, consolidarea sustenabilității finanțelor publice și să consolideze stabilitatea financiară. O serie din aceste măsuri au fost deja atinse prin prisma programului de ajustare FMI-UE, cum ar fi realizarea unui cadru unitar de salarizare în sectorul public, promovarea flexibilității și a promovării ocupării forței de muncă prin modificările aduse Codului Muncii (aici putând totuși interveni și o serie de contraargumente privind efectele reale ale acestor modificări), implementarea legii privind sistemul unitar de pensii și măsuri care au început chiar din 2004 și care au ținut reducerea creditului în valută. În virtutea Pactului euro plus pentru a demonstra că este unul real, în fiecare an, statele membre vor conveni, la cel mai înalt nivel, asupra unui set de acțiuni concrete care urmează a fi realizate într-un interval de douăsprezece luni tocmai pentru a acorda impulsul necesar atingerii obiectivelor comune acestor state. Fiecare stat în parte va avea responsabilitatea implementării măsurilor specifice privind politicile dar alegerea acestora va fi ghidată de obiectivele comune de atins. Toate angajamentele se vor regăsi în Programele naționale de reformă și în Programele de convergență, în cazul României deja lansate în luna mai pentru anul în curs, care vor fi transmise în fiecare an pentru a fi evaluate de Comisie, Consiliu și Eurogrup.

În urma efectelor crizei și a presiunii care a existat pe moneda euro pe toată durata ultimilor doi ani statele din zona euro au decis că trebuie să creeze un sistem de stabilizare. Astfel, în concluziile Consiliului Uniunii Europene din martie se regăsește și instituirea unui mecanism de stabilitate care urmează să fie activat în cazul în care este indispensabil, pentru a garanta stabilitatea zonei euro în ansamblu. Mecanismul European de Stabilitate (MES), așa cum a fost denumit, va putea fi activat de comun acord de către statele membre prin întrunirea unei unanimități, fără a exista posibilitatea întreruperii procedurii în cazul în care ar exista abțineri. Se observă că în cuprinsul concluziilor Consiliului nu este precizat în mod clar care este momentul exact al intervenirii acestui mecanism sau care este exact indicatorul (indicatorii) la îndeplinirea căruia (căroră) ar fi oportună această intervenție. În aceste condiții vor apărea cu

siguranță ample polemici, cu precădere în perioadele următoare în care zona euro se va confrunta cu alte dificultăți, privind modalitatea de intervenție a acestui mecanism actualmente activat printr-o decizia comună a acestor state (diferite ca nivel de dezvoltare și stabilitate economică) sau de o manieră semiautomată (asemănător, poate, sistemului stabilizatorilor încorporați descris de Samuelson) atunci când sunt atinși anumiți indicatori precum nivelul datoriei publice, deficitul bugetar etc.

S-a decis ca instituirea Mecanismului de stabilizare (MES) să se realizeze printr-un tratat sub forma unei organizații interguvernamentale al cărei rol principal să fie furnizarea de asistență financiară externă statelor membre din zona euro începând cu ianuarie 2013. Actualmente este în funcțiune Fondului european de stabilitate financiară (FESF) și Mecanismului european de stabilizare financiară (MESF). Mecanismul va dispune de o capacitate de finanțare de 500 de miliarde de euro și va putea fi pus la dispoziția statelor care sunt amenințate de grave probleme de finanțare, pentru a putea conferi stabilitate financiară țărilor din euro-zonă.

Forul de conducere al MES este reprezentat dintr-un consiliu al guvernatorilor din rândul cărora va fi ales prin vot și un președinte. În componența consiliului vor face parte miniștrii de finanțe, cu drept de vot, și Comisarul European pentru afaceri economice și monetare și președintele Băncii Centrale Europene în calitate de observatori.

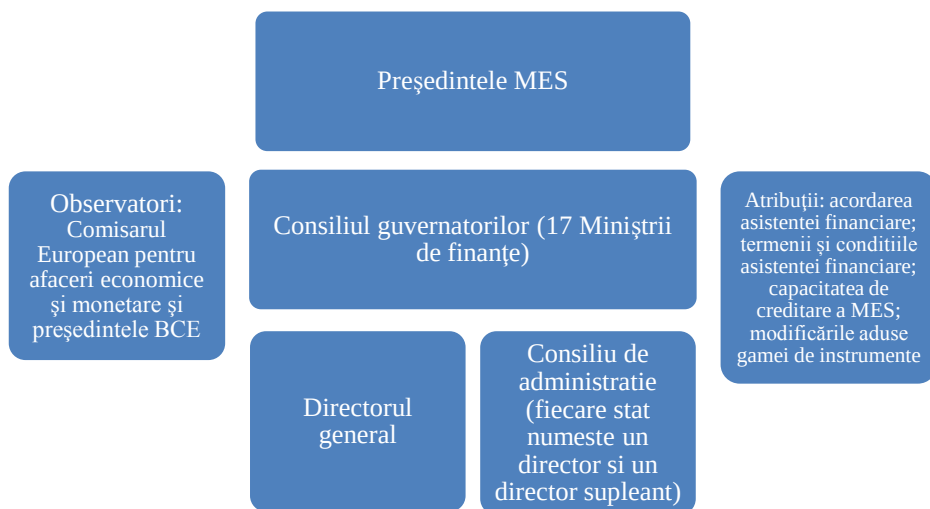

Figura 1. Organigrama MES

După cum este sugerat și de figura anterioară, sarcinile specifice derulării activității MES sunt îndeplinite de un Consiliu de administrație. Modalitatea de lucru în Consiliul de administrație va fi pe baza obținerii majorității calificate (peste 80% din numărul total de voturi).

Un interes deosebit suscită și modalitatea de constituire a capitalului tocmai datorită faptului că doar 80 de miliarde EUR vor fi efectiv vărsate. Restul sumei până la constituirea întregului capital pus la dispoziția MES va fi reprezentat de o combinație de capital subscris nevărsat și de garanții din partea statelor membre din zona euro în sumă totală de 620 de miliarde EUR. Se are în vedere ca pe termen lung să se mențină un raport de minim 15% între capitalul vărsat și suma restantă din emisiunile MES. Un alt element deosebit este cel referitor la contribuția fiecărui stat la capitalul subscris total al MES. Astfel, contribuția statelor nu va fi egală ci se va face în funcție de o cheie, având ca bază de pornire cheia de contribuție a statelor la Banca Centrală Europeană. Actualmente, cheile de contribuție la constituirea capitalului MES sunt după cum sunt redată în tabelul următor.

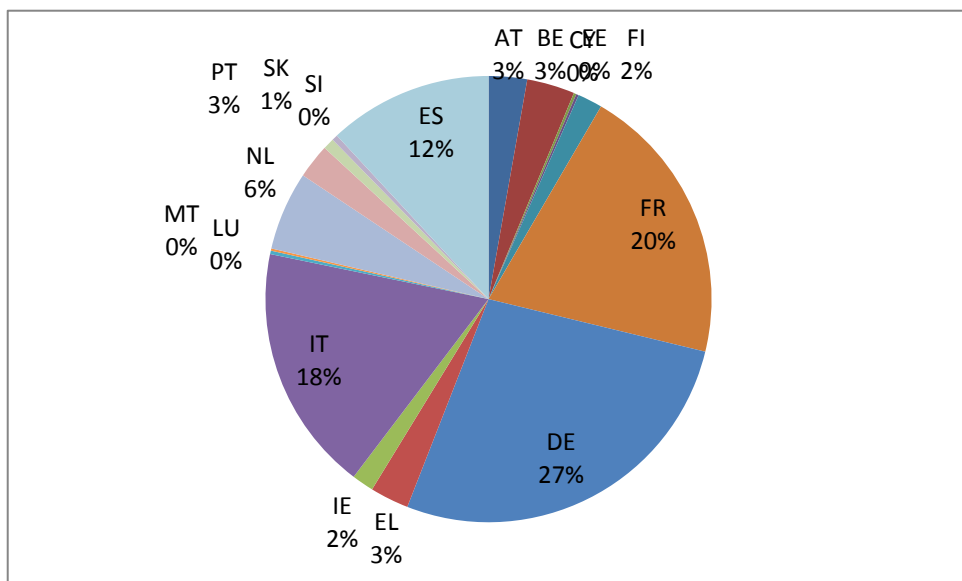

Figura nr. 2 Cheia de contribuție la MES

Este de reținut că acest mecanism va avea o cooperare foarte strânsă și cu alte organisme financiare internaționale de creditare. Dintre acestea, un deziderat este formulat în ceea ce privește strânsa colaborare cu Fondul Monetar Internațional. Se va urmări participarea activă a FMI, atât la nivel tehnic, cât și financiar. Se are în vedere faptul că pentru etapa de analiză a sustenabilității datoriei publice se va constitui un organism comun format din Comisie și Fondul Monetar Internațional dar și o strânsă colaborare cu Banca Centrală Europeană.

Asistența financiară din partea MES poate fi solicitată de către orice stat membru al euro-zonei printr-o cerere adresată acestui organism. Consiliul guvernatorilor

va înștiința Comisia pentru a se putea demara întreg procesul ce implică o analiză serioasă din partea tuturor organismelor menționate anterior și în calitate de colaboratori.

Putem considera, prin prisma ultimelor decizii luate la nivelul Consiliului Uniunii Europene, că statele membre, “unite în diversitate”, reușesc totuși să conlucreze la unison, și, mai mult, să depășească momentele dificile care nu fac altceva decât să creeze legături și mai puternice între acestea. Pactul euro plus și MES se încadrează în dezideratul Europa 2020 spre care Uniunea trebuie să tindă, adoptând o politică a pașilor mărunți dar siguri și care să-i certifice, pe bună dreptate, o creștere economică inteligentă.

Jean-Claude Trichet, Președintele Băncii Centrale Europene (dreapta) în cadrul Întâlnirii extraordinare a Șefilor de Stat sau de Guvern din Zona Euro -21.07.2011

III. Punctul de vedere al generației noi de cercetători asupra strategiei actuale a Consiliului european

Noile orientări pentru dezvoltarea politicii UE privind migrația

Drd. Mădălina Dîrzu,

*Școala Doctorală a Facultății de Economie și Administrarea Afacerilor,
Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” Iași*

În cadrul reuniunii Consiliului European de la Bruxelles din 23-24 iunie 2011, printre principalele teme dezbătute de șefii de stat sau de guvern ai celor 27 de state membre UE s-a numărat și problema dezvoltării unei politici europene comune și coerente în domeniul migrației. Bazele unei politici comune în privința migrației au fost puse în 1986, odată cu Actul Unic European, sau chiar din perioada anterioară, din anul 1985, când guvernele Germaniei, Franței și Țărilor de Jos au semnat Tratatul Schengen, ce stabilea proceduri comune privind imigrația în statele semnatare. A urmat apoi în 1992 Tratatul de la Maastricht, prin care au fost creați cei trei piloni, al treilea fiind dedicat Justiției și Afacerilor Interne. În acest ultim cadru, principalele preocupări au vizat politica azilului, regulile privind traversarea frontierelor comune externe și politica imigrației. În urma reuniunii de vară a Consiliului European, după o dezbateră amplă, acesta a agreeat o serie de direcții echilibrate pentru consolidarea politicii UE privind fenomenul migrației, fiind atinse mai multe subiecte sensibile precum:

- guvernarea spațiului Schengen;
- controlul frontierelor externe;
- dezvoltarea de parteneriate cu statele din vecinătatea sudică;
- definitivarea unui Sistem european comun de azil.

Libera circulație a persoanelor reprezintă una dintre cele mai mari reușite ale integrării europene, de aceea este necesară implementarea cu succes a regulilor privind libertatea de mișcare în spațiul Schengen. Frontierele externe ale Europei presupun o gestionare cât mai eficientă din partea statelor membre, prin sporirea solidarității și a cooperării acestora.

În acord cu concluziile Consiliului din perioada 9-10 iunie 2011, punerea în aplicare a normelor comune, îndeosebi prin mecanismul de evaluare Schengen, necesită o îmbunătățire perpetuă în vederea contracarării eventualelor dificultăți. Astfel, noul mecanism de evaluare Schengen va presupune ajustarea și extinderea cerințelor în temeiul acquis-ului UE. Această evaluare se va efectua la nivelul întregii Uniuni de către specialiști din statele membre, Comisie și din agențiile competente. Comisia va fi cea în măsură să raporteze periodic asupra rezultatelor evaluărilor și atunci când este cazul să propună soluții pentru rectificarea deficiențelor identificate.

Totodată, ar fi necesară introducerea unui mecanism pentru a reacționa eficient împotriva situațiilor excepționale care afectează negativ funcționarea cooperării Schengen. Acest mecanism ar trebui să conțină un set de măsuri precum: vizite de inspecție și sprijin tehnico-financiar, asistență, coordonare și intervenție din partea Frontex. De asemenea, în cadrul acestui mecanism ar putea fi inclusă o clauză de salvagardare pentru a permite posibilitatea reintroducerii controalelor la frontierele interne numai în cazuri excepționale, atunci când un stat membru Schengen nu își îndeplinește obligațiile asumate.

În ceea ce privește întărirea controlului la frontierele externe ale Uniunii, trebuie subliniat că această sarcină revine statelor membre. Sistemul european de supraveghere va continua să fie îmbunătățit în permanență pentru a deveni operațional până în 2013 și pentru ca statele responsabile cu supravegherea să coopereze cât mai eficace. Totodată, vor fi intensificate lucrările privind „frontierele inteligente”, pentru valorificarea noilor tehnologii în scopul rezolvării dificultăților legate de controlul frontierelor. Astfel, ar fi benefică introducerea unui sistem de intrare/ieșire și un program de înregistrare a pasagerilor.

Pe de altă parte, funcționarea Frontex cât și a altor agenții similare trebuie monitorizată continuu, pentru a asigura eficiența lor constantă în sprijinirea statelor membre la gestionarea eficace a frontierelor externe, la combaterea imigrației ilegale și la rezolvarea cazurilor privind refugiații. Astfel, Frontex va urma să coopereze cu țările terțe în cauză. În plus, recenta revizuire a Regulamentului Frontex coroborat cu dezvoltarea cadrului pentru o cooperare mai bună dintre polițiștii de frontieră națională, în conformitate cu programul de Stockholm, toate acestea vor avea drept efect o gestionare mai eficientă a frontierelor externe.

Referitor la situația complicată cu care se confruntă la momentul actual unele țări membre, Consiliul European insistă pe aspectul consolidării unei veritabile solidarități practice față de statele membre afectate într-un mod vizibil de fluxurile migraționiste.

Astfel, de la începutul anului 2011, conflictele politice din Africa de Nord au adus la frontierele Uniunii Europene peste 25000 de solicitanți de azil. Italia și Malta sunt în mod deosebit afectate de acest val migrator.

UE și statele membre vor acorda fonduri financiare necesare cât și resurse tehnice și umane în scopul derulării acestor activități de ajutorare a statelor membre respective. Totodată, mai trebuie adăugat că liderii UE prezenți la Consiliu au salutat ideea extinderii în Malta a proiectului-pilot pe bază voluntară pentru persoanele ce beneficiază de protecție internațională.

Astfel, pentru gestionarea cu succes a mobilității într-un mediu sigur este nevoie de o politică coerentă și strategică. Pentru depistarea principalelor cauze ale migrației la nivel structural, se va acționa în scopul dezvoltării unor parteneriate cuprinzătoare cu statele din vecinătatea sudică și estică. Drept urmare, într-o primă etapă, se va stabili un dialog minuțios privind migrația, mobilitatea și securitatea cu aceste țări, obiectivul final constituindu-l obținerea unor beneficii atât pentru acestea, cât și pentru UE. Parteneriatele în domeniul mobilității se vor diferenția în funcție de meritele individuale ale statelor partenere; vor fi instituite cu fiecare țară parteneră în parte; vor depinde de progresele obținute în toate sectoarele (migrație, readmisie, mobilitate și securitate); vor conține un mecanism de monitorizare adecvat. Comisia Europeană va trebui să își prezinte evaluarea cu privire la abordarea globală a migrației în vederea stabilirii unui cadru de politică mai strategic în ceea ce privește relațiile cu țările terțe relevante și conținând propuneri exacte pentru consolidarea parteneriatelor-cheie ale UE, acordându-se prioritate statelor din vecinătatea Uniunii.

Ca un ultim aspect, luând în considerație aspectele neprevăzute apărute în urma evenimentelor recente din regiunea sud-mediteraneană, s-au produs tensiuni cu privire la politica europeană în domeniul azilului. Din aceste motive, se impune definitivarea instituirii *Sistemului european comun de azil* (SECA) până în 2012, pe baza unor standarde de protecție foarte ridicate însoțite de proceduri viabile care să preîntâmpine abuzurile și să asigure analiza cu celeritate a cererilor de azil. De asemenea, mai trebuie subliniat că recente modificări aduse Directivelor privind procedurile de azil și condițiile de primire nu ar trebui să conducă la încurajarea înaintării unor cereri nefondate sau la majorarea costurilor totale pentru țările membre. Din contră, aceste rectificări ar trebui să ofere o bază nouă pentru viitoarele negocieri care vor demara în legătură cu două componente esențiale ale SECA.

Pactul Euro Plus: strategie adecvată și pragmatică pentru viitorul Uniunii Europene

Drd. Andrei Badea,

*Școala Doctorală a Facultății de Economie și Administrarea Afacerilor,
Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” Iași*

Recesiunea, scăderea, incertitudinea și criza par să fie termenii definitori pentru perioada prin care trecem. Din păcate, aceștia au prins rădăcini și par să nu mai dorească să plece, afectând noi state și căpătând noi dimensiuni.

Pentru statele Uniunii Europene recesiunea globală a avut efecte profunde, aducând șomaj ridicat, scădere economică și pesimism generalizat. Cu toate acestea, unele state au trecut de punctul critic și au revenit pe un trend ascendent, Germania și Polonia fiind exemple elocvente, pe când altele se scufundă sub povara problemelor macroeconomice scoase la suprafață de turbulențele financiare. Aceste state, grupate sub titlul, deloc măgulitor, de PIGS (Portugalia, Italia, Grecia și Spania), se văd confruntate cu grave probleme, precum deficite ridicate, îndatorare ridicată, creștere economică stagnantă. Acestora se mai adaugă Irlanda ce se află într-o situație delicată datorită sistemului financiar intern.

În contextul unei aversiuni ridicate față de risc și a unei volatilități ridicate a piețelor financiare state precum Grecia, Irlanda și Portugalia au necesitat sprijin din partea FMI și a celorlalte state membre ale Uniunii pentru a evita default-ul. Presiunea asupra monedei euro și a stabilității întregii Uniuni a făcut necesară intervenția pentru salvarea acestor state. Cu toate acestea, Grecia se află din nou în centrul atenției piețelor financiare, călcând pe marginea prăpastiei și necesitând un nou împrumut urgent.

Plecând de la aceste premize a fost creat Pactul Euro Plus cu miza de a promova, într-un mod coordonat, stabilitatea fiscală, competitivitatea și ocuparea forței de muncă. Pactul, promovat de Germania și Franța la întrunirea Consiliului European din martie 2011, este o completare mai directă și mai pragmatică a Pactului de Stabilitate și Creștere care nu a dat rezultatele așteptate.

Astfel, pactul stabilește patru scopuri majore:

1. *stimularea competitivității;*
2. *reducerea șomajului și creșterea gradului de ocupare;*
3. *asigurarea sustenabilității finanțelor publice;*
4. *garantarea stabilității financiare.*

La acestea se mai adaugă o direcție suplimentară, *coordonarea politicilor fiscale*. Fiecare stat membru ce aderă la pact trebuie să stabilească direcții concrete de acțiune pentru fiecare dintre priorități, implementare acestora urmând să fie urmărită și evaluată pentru a garanta coordonarea politicilor și atingerea obiectivelor stabilite. Astfel, Consiliul European constata la ședința din iunie că statele ce au aderat la pact au depus peste 100 de măsuri distincte pentru atingerea obiectivelor, acesta fiind un prim pas în implementarea acordului. Cu toate acestea, este constatată necesitatea extinderii domeniului de aplicare al angajamentelor și adoptarea de măsuri mai concrete.

Un alt element important al pactului este adoptarea unor indicatori de verificare pentru fiecare obiectiv în parte, făcând posibilă o evaluare continuă a evoluției implementării priorităților, identificarea statelor ce se confruntă cu probleme și propunerea de soluții. Se elimină în acest mod incertitudinea și neîncrederea în evaluările politicilor propuse cât și modul diplomat utilizat în trecut de mascare a eșecurilor prin contrabalansarea cu realizări în domenii conexe. Consiliul a stabilit și responsabilitățile pentru evaluarea progresului cât și un calendar de evaluare începând cu toamna lui 2011 în seama Comisiei Europene și a statelor membre.

Prioritățile propuse vin însoțite de măsuri recomandate, soluții sigure și verificate pentru problemele cu care se confruntă Europa. Astfel, se propun soluții precum *frânarea îndatorării guvernelor* prin crearea unor limite maxime, *eliminarea practicii indexării salariilor* pentru creșterea competitivității, *crearea unei vârste minime de pensionare și limitarea pensionărilor anticipate*, *reducerea impozitării muncii*, *corelarea măsurilor sociale cu veniturile bugetare existente*, *reducerea fraudei și a evaziunii fiscale*. Acestea nu sunt decât antidoturi cunoscute la bolile de care suferă statele europene, în special cele din grupul PIGS. Măsurile nu sunt altceva decât politici responsabile ce trebuiesc implementate pentru a putea relua creșterea și dezvoltarea economică.

Pactul Euro Plus este văzut în unele opinii ca fiind unilateral gândit și impus celorlalte state membre, un „*bine cu forță*” sau o inferență în politicile naționale. Cu toate acestea, pactul văzut ca un instrument pentru zona euro este o necesitate pentru a garanta că în viitor nu vor mai apărea probleme precum cele actuale când politica iresponsabilă a unui stat membru supune toate statele membre ale zonei monetare la riscuri ridicate, costuri escaladate de creditare și devalorizarea monedei pe măsura scăderii încrederii investitorilor. Politicile responsabile de austeritate extremă, cu efecte negative de amploare ridicată asupra populației, implementate de guvernele actuale nu pot compensa toate erorile făcute în trecut și pun sub semnul întrebării creșterea în viitor. În această notă, Consiliul felicită Irlanda și Portugalia pentru măsurile luate în restabilirea stabilității fiscale și reducerea deficitului, privind cu optimism revenirea acestora pe piețele financiare (odată cu ameliorarea ratingului de țară). De asemeni, Grecia era felicitată pentru măsurile de austeritate fără precedent și pentru sacrificiile

făcute de poporul elen și sunt schițate elementele cheie ale intervenției ce va urma pentru evitarea default-ului.

Sacrificarea șanselor generațiilor viitoare pentru binele de astăzi, cât și plasarea problemelor interne asupra celorlalte state membre, sunt opusul valorilor promovate în cadrul Uniunii Europene. Politicile de austeritate adoptate astăzi au efecte sociale dureroase și implicații negative pe termen mediu și lung.

Astfel, adoptarea măsurilor propuse prin Pactul Euro Plus pare un pas normal, justificat și bine venit. Dacă strategia pare adecvată contextului existent, eficiența și eficacitatea acesteia urmează să fie văzute iar primele evaluări sunt așteptate pentru primăvara anului 2012.

IV. Revitalizarea visului european⁴

Discursul Domnului Herman Van Rompuy

Președinte al Consiliului European din cadrul

Statul Membru al Uniunii Europene (Primul Forum Anual)

Palatul Egmont, Bruxelles, 29 Iunie 2011

Este o plăcere și o onoare să vorbesc aici, la sesiunea de închidere a primei conferințe anuale privind Statul Membru al Uniunii.

Am fost foarte fericit să aflu că atât de mulți oameni de la firme mari și mici, și atât de mulți oameni din generațiile mai tinere, au venit la acest eveniment important aici, în Palatul Egmont. De asemenea, este încurajator, dacă pot spune așa, că majoritatea dintre voi provine de dincolo de obișnuitele „cercuri ale Bruxellului”! Împărtășesc pe deplin convingerea-bază a acestei întâlniri: este esențial să reflectăm și să dezbatem despre cum să revitalizăm și să reînnoim Visul European - nu doar în timpul momentelor dificile și uneori îngrijorătoare prin care Uniunea a trecut și le străbate încă.

Știind că mulți dintre dumneavoastră reprezintă lumea afacerilor, aș putea desigur vorbi despre asemenea subiecte fascinante ca reducerea birocrăției pentru Întreprinderile Mici și Mijlocii, sau stimularea inovării și cercetării, sau stadiul actual al negocierile comerciale mondiale ... Dar nu voi face acest lucru.

Nu, vreau să vorbesc despre "inima problemei". Ce ESTE acest Vis European Pe care am dori să-l revitalizăm? Și cum am putea NOI să-l împlinim?

Înainte de a ajunge la "Vis", zburând spre un destin necunoscut, permiteți-mi să încep, cu picioarele pe pământ, cu poziția în care ne aflăm astăzi.

Pentru că aș dori să vă prezint evaluarea mea sinceră a „Statului Membru al Uniunii”, despre care s-a discutat pe parcursul ultimelor 2 zile. Poate fi incorect din punct de

⁴ Traducere în limba română realizată de Sorin Mazilu. Varianta originală în limba engleză poate fi accesată la adresa http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/ec/123310.pdf.

vedere politic, să spun așa, dar din punctul meu de vedere, starea Uniunii nu este așa de rea, chiar dacă starea de spirit nu este atât de bună.

Dar starea de spirit din această după-amiază este mult mai bună decât cea din această dimineață - după votul pozitiv din cadrul Parlamentului elen. Curajul politic încă există.

Înțeleg pe deplin, în special în perioadele dificile cum ar fi cele prin care trec unele țări din Zona Euro, faptul că acest lucru necesită o explicație. De asemenea, am observat că, în studiul lansat astăzi, în rândul oamenilor de afaceri europeni, „îngrijorarea domină sentimentele cu privire la situația actuală a Europei”. Presupun că ați citit documentele!

După un an și jumătate, asupra acestei chestiuni, observ că, atunci când vine vorba de Europa și de Uniunea Europeană, toate problemele - și nu spun nu există nici una - sunt ca și când ar fi fost transformate într-un fel de dramă.

- Atunci când Germania se abține de la vot în cadrul Consiliului de Securitate al ONU privind Libia, toți am fost dintr-o dată lipsiți de politica externă, iar acest lucru în ciuda faptului că, la doar câteva zile mai târziu, toate țările-cheie europene au fost împreună în Elysée pentru a decide și a se pune de acord asupra acțiunii militare. Acest lucru nu poate fi comparat cu diviziunile din timpul războiului din Irak!

- Atunci când o țară angajează câțiva ofițeri vamal, apoi brusc viața spațiului Schengen este în pericol.

Aceste incidente se adaugă la criza datoriei suverane din Zona euro - care este reală, dar de asemenea, soluționabilă -, în timp ce Euro în sine este foarte puternic.

Așa că oricine dorește să judece "Statul Uniunii" trebuie să-și recapete o anumită distanță, o oarecare seninătate și, mai presus de toate, un sentiment al proporțiilor. Pesimismul paralizează acțiunea, sau, cel puțin, riscă să facă acest lucru.

Întreaga mea carieră a fost sub semnul unui abordări „pas cu pas”. Uniunea Europeană este o realizare istorică unică. A fost întotdeauna construită treptat și a apărut mai puternică din fiecare criză prin care a trecut. Nu există niciun motiv pentru ca de această dată să fie diferit.

Deci, punctul meu de plecare este acesta: Uniunea de astăzi este un bloc politic și economic puternic, format din 27 membri, cuprinzând continentul european. Desigur, se poate face mai mult și trebuie să fie făcut. Însă, cu toate acestea, realizările unice cum ar fi 60 de ani de pace, moneda Euro, Piața internă, sau Zona de circulație liberă Schengen au transformat deja un vis în realitate.

Visul este deja acolo - gata pentru a fi înțeles, gata pentru a fi trăit.

Visând despre Europa nu este ca atunci când visați la mare în timp ce vă aflați în deșert, nu este ca atunci când visați la pace în timp ce vă aflați în război civil, în nici un caz. Europa este înaintea ochilor noștri.

Uitați-vă la noi: 27 de țări care trăiesc împreună într-o Uniune. O jumătate de miliard bărbați și femei care sunt printre cei mai educați și instruiți din lume. Chiar și cu doar 7 la sută din populația lumii generăm încă mai mult de 20 la sută din bogăția lumii. Oamenii din alte continente invidiază țările noastre pentru stabilitatea lor politică, democrație și pace, pentru sistemul nostru social și standardele de mediu, pentru calitatea vieții europene. Trăim, pentru a-l cita pe autorul francez Alain Minc, în "un coin du paradis", într-un mic colț de paradis!

Trăim într-o "Uniune a valorilor".

Pentru această situație privilegiată a continentului nostru, activitatea desfășurată în numele Europei, de către cei care au urmărit Visul european, a contribuit imens. Putem fi mândri de acest lucru, și ar trebui să o și arătăm.

Să aruncăm o privire mai atentă. Visul european a fost întotdeauna despre trei aspirații de bază: pace, prosperitate și putere. Acesta a fost situația înapoi, în 1950 și încă mai este și astăzi. Diferite aspecte predomină în momente diferite - în mod evident pacea a fost mult mai importantă imediat după război, și puterea unei prezențe comune în lume reprezintă un motiv mai puternic astăzi - însă toate trei au fost prezente de la început.

Permiteți-mi să menționez mai întâi **Pacea**. Este posibil să vă surprindă. Oamenii spun uneori că este depășit a afirma că Europa este construită pentru pace. Da și nu. "Da", pentru că, desigur, războaiele dintre Franța și Germania, experiența oribilă a părinților și bunicilor voștri, împotriva

căreia Comunitatea Europeană a fost înființată, au devenit amintiri îndepărtate. Dar „nu”, de asemenea, pentru că Europa este încă un proiect al păcii. Doar o săptămână în urmă, cei 27 de șefi de Stat și de Guvern ai Uniunii au deschis calea Croației de a deveni al 28-lea Stat Membru al nostru. Este o piatră de hotar. În cadrul Consiliului European am salutat, de asemenea, pasul înainte pe care Serbia l-a realizat luna trecută prin arestarea lui Ratko Mladic. A fost o victorie pentru diplomația europeană și pentru tenacitatea Uniunii în apărarea valorilor noastre.

Să nu uităm că doar acum cincisprezece ani în urmă, țările în cauză au fost implicate într-un război civil îngrozitor, la numai 1500 de kilometri de aici și la frontierele Uniunii noastre. Din această prismă, intrarea Balcanilor de Vest în Uniune este ultima mare realizare de pace privind

continentul nostru. Și fac apel la fiecare dintre dumneavoastră să aibă în vedere responsabilitatea pe care o avem. Atâta timp cât un club atrage noi membri, înseamnă că este în formă bună. Europa este încă sexy.

După pace, **Prosperitate**.

Dacă visul european ar fi fost o piesă muzicală, atunci Prosperitatea ar fi fost basso continuo. Prosperitatea – bunăstarea pentru cetățeni - a jucat întotdeauna un rol esențial în munca pe care țările au întreprins-o împreună, uneori sub suprafața, alteori vizibil. După cum știți, Visul vechi european a luat ființă ca o piață pentru cărbune și oțel, înapoi în anii 1950. Dezvoltăm încă piața comună în continuare în fiecare zi. Este o lucrare în curs de desfășurare.

Mediul de afaceri a fost decisiv în a face presiuni asupra formării pieței unice, înapoi, în mijlocul anilor 1980. Cu faimosul obiectiv „1992”. Anul următor, Piața unică va fi existat de 20 de ani. Ea este una dintre cele mai mari realizări ale UE. A creat prosperitate, locuri de muncă și bunăstare în Europa.

În 2009, comerțul intracomunitar cu bunuri a reprezentat 37% din PIB-ul UE și cel de servicii 10, 5% din PIB-ul UE. Ea ne-a transformat în cea mai mare putere comercială din lume, mai mare decât Statele Unite, China sau Japonia.

Când ne uităm la UE ca întreg, redresarea economică este, de asemenea, destul de bună, cu prognozele de creștere economică globală de aproximativ 2 la sută în 2011 și 2012. Am observat că, în studiu, mulți corespondenți cred că această creștere lentă este o caracteristică

permanentă a economiilor noastre. Ei bine, noi nu suntem cu siguranță în numerele cu două cifre, dar e o întrebare reală dacă o creștere economică de peste 5 la sută poate să fie durabilă în economiile mature fără creșterea populației ... Întotdeauna am susținut că avem nevoie de cel puțin 2 la sută creștere economică structurală - și că asta este o muncă grea în sine! Avem nevoie de acest nivel de creștere, în scopul de a proteja modelul nostru social. - Ba chiar trebuie să reformăm modelul.

Piața a fost, de asemenea, secretul succesului Uniunii și într-un alt mod: ne leagă economiile, societățile noastre și, astfel, destinele noastre tot mai aproape împreună. Oamenii trăiesc și muncesc peste tot continentul - acum avem tineri născuți dintr-un tată din Finlanda și o mamă din Malta, cu o diplomă din Danemarca și care își găsește un loc de muncă în Frankfurt! Putem fi mândri, bineînțeles, să fim un finlandez sau un maltez, un danez sau un german. Identitatea este importantă și diversitatea un bun de preț.

În același timp, noi, europenii dorim să dezvoltăm Prosperitatea în "propriul nostru fel". Nu există o Prosperitate profundă, fără un simț al dreptății sociale, de echitate și de solidaritate. Fie că o numim economie socială de piață sau cu un alt nume: în societățile noastre nu ne dorim doar să creăm bunăstare ci și, de asemenea, să o răspândim, / / ne dorim ca solidaritatea să nu fie doar un cuvânt, ci, de asemenea, o realitate vie, / / vrem ca toată lumea să poată participa la viața publică, să decidă cu privire la viitorul nostru economic. Avem în Europa parteneriate unice între angajatori și angajați, dialoguri sociale, și așa mai departe. Este acum acest mod de lucru un scenariu depășit într-o lume globalizată, cu societăți multi-naționale care generează o cifră de afaceri anuală mai mare decât bugetul unei țări de dimensiuni medii? Nu este actorul global în primul rând responsabil față de acționar, astfel încât privirea lui dimineța, la prima oră, să fie îndreptată spre bursa de valori? - sau cel puțin așa ați putea întreba.

Nu, nu este atât de simplu. Relațiile puternice dintre angajatori și angajați sunt în beneficiul economiei în ansamblul ei. O identificare pozitivă cu o companie îi ajută pe oameni să accepte schimbarea, în scopul de întâmpina schimbarea, îi ajută să accepte reformele pentru a rămâne competitivi. Intensifică enorm stabilitatea noastră socială: pe termen lung, aceasta este unul dintre principalele atuuri ale Europei.

Acest lucru mă aduce la al treilea aspect al visului european, după Pace și Prosperitate: **Puterea**.

Cele 27 de țări ale Uniunii noastre sunt grupate, DE ASEMENEA, împreună pentru a ne apăra mai bine interesele și valorile pe plan mondial.

Pe scena globală, propunem un parteneriat cu țările din Africa de Nord și Orientul Mijlociu. Sprijinim mișcările către progresul economic și spre democrație și drepturi politice. Avem o sarcină istorică în zona Mediteraneană. Aceste țări contează pe Europa. Fără noi va exista o primăvară, dar nu și o vară.

În ultimele douăsprezece luni, am încheiat un acord de liber schimb cu Coreea de Sud și lucrăm la altele cu Canada, Japonia, India și Mercosur. Ajutăm Rusia la modernizarea economiei și societății, în timp ce, de asemenea, o încurajăm să se alăture Organizației Mondiale a Comerțului

Europa trebuie să fie puternică în lume, pentru că ne confruntăm cu mare provocări economice mondiale. Mulți dintre dumneavoastră experimentați asta în fiecare zi, în lumea afacerilor, și de ceva timp deja. Cred că acceptarea publică a ceea ce această competiție economică globală înseamnă pentru economiile noastre, pentru societățile noastre, pentru viețile noastre, este acum, de asemenea, intensificată.

Oamenii încep să realizeze că amenințarea nu vine doar din partea forței de muncă ieftină. Asta a fost valabil 20 sau 10 de ani în urmă, dar nu mai este astăzi. Dacă erau numai costurile forței de muncă, puteam cu ușurință " fi mai deștepți decât"

concurenții noștri asiatici. Recunoaștem că "*business-ul as usual*"⁵, ne-ar trimite spre un declin gradual relativ, la rangul al doilea în cadrul noii ordini mondiale.

În acest sens, avem nevoie să funcționăm mai bine, din punct de vedere economic. Dar avem, de asemenea, nevoie să acționăm într-o manieră mai unită față de lumea exterioară. De aceea am lucrat în Consiliul European, - de la începutul mandatului meu - cu șefii de stat și de guvern la realiza o legătură mult mai coerentă și strategică cu partenerii noștri la nivel mondial. Consider că domeniul relațiilor economice internaționale este vectorul cel mai promițător pentru ca Europa să vorbească cu o singură voce în lume. Putem face mai mult, putem face mai bine.

Dar aici avem nevoie și de dumneavoastră. În opinia mea, aceste relații economice externe sunt unul dintre domeniile în care instituțiile UE și întreprinderile europene ar trebui să coopereze mai strâns împreună. Ca urmare a globalizării și a pieței unice, pe care am lansat-o împreună acum 25 de ani, există din ce în ce mai multe interese economice comune în UE. Ca Uniune Europeană suntem „campioni mondiali” în tehnologiile verzi și cele de utilizare eficientă a energiei, ca Uniune deținem un interes în asigurarea comerțului liber și protecției proprietății intelectuale. De aceea întâlnirile pe care Comisia Prezidențială și cu mine le are, de obicei, cu partenerii economici principali ca SUA, China, Japonia, India și Rusia sunt de importanță pentru dumneavoastră ca oameni de afaceri. Noi tratăm aceste aspecte, însă o putem face convingător numai dacă vorbim în numele dumneavoastră.

În mijlocul crizei legate de dificultățile unora dintre țările din Zona Euro, trebuie să rămânem concentrați pe agenda pe termen lung. În perioadele dificile unii sunt seduși de sentimente de disperare și pesimism în loc de determinare și de speranță. Este o greșeală.

Permiteți-mi să o spun altfel: pentru a face un vis să devină realitate, trebuie să trăiești visul. Dacă pe de altă parte cineva este obsedat de coșmar, atunci coșmarul riscă să devină realitate!

Europa nu este în declin. Nici Statele Unite, deși există o discuție publică asupra acestui subiect. Istoria excepțională a unificării europene din ultimii 60 de ani este o dovadă a vitalității noastre. Viitorul nostru se află în propriile noastre mâini. Nu ar trebui să fim propriul nostru dușman. Trebuie să fim propriul nostru aliat.

Acum douăzeci de ani, cetățenii Europei Centrale au învins comunismului și visul lor a fost acela de a se alătura Europei. Au făcut-o. Zece ani în urmă, moneda Euro a fost lansată, o realizare fără precedent. Euro de astăzi este o monedă puternică, o monedă de rezervă, în ciuda tuturor problemele pe care le avem acum.

Trăirea visului european nu este doar o sarcină pentru politicieni.

Sarcina următoare este de a convinge cetățenii Europei că eforturile acestor vremuri merită. În acest sens, sunt de acord că acesta este momentul pentru Europa să

⁵ Executarea obișnuită a acțiunilor într-o organizație.

aspire la un nou, ispititor vis economic. Sau, în cuvintele autorului francez Antoine de Saint Exupéry:

*„Si tu veux construire un bateau,
ne rassemble pas tes hommes et femmes pour leur donner des ordres,
pour expliquer chaque détail, pour leur dire où trouver chaque chose...
Si tu veux construire un bateau,
fais naître dans la coeur de tes hommes et femmes
le désir de la mer”*

***"Dacă vrei să construiești o barcă, atunci insuflă în inimile bărbaților și
femeilor o dorință pentru mare. "***

O altă expresie - africană de data aceasta – „*Speranța este pilon al lumii*".

Trebuie să ne îndeplinim speranțele noastre. Dar fără speranță nu există nici o inițiativă, nici spirit antreprenorial.

Să construim pe aceasta visul unei societăți Europene mai bune. Sunt convins că, așa cum se poziționează astăzi lucrurile, acest vis poate și trebuie să ajute la așternerea fundației unei economii puternice și a unei Europe puternice.

Despre Centrul de Studii Europene al Universității „Alexandru Ioan Cuza” Iași

Centrul de Studii Europene (CSE) funcționează ca departament interfacultăți în cadrul Universității „Alexandru Ioan Cuza” Iași, asociind resurse din domenii diferite ale studiilor europene (economie, drept, istorie, științe politice și administrative, geografie, dezvoltare regională, altele) în realizarea unor programe specifice de educație, cercetare, formare profesională, documentare/informare. Centrul funcționează din anul 2000, ca rezultat al participării UAIC la proiectul PHARE RO 9706-01-02 "Înființarea de Centre de excelență în Studii Europene".

Prin valorificarea expertizei în domeniu și prin dezvoltarea de parteneriate, CSE susține dezvoltarea dimensiunii europene a programelor de educație și formare profesională din mediul universitar, contribuie la o mai bună cunoaștere a UE și a procesului de integrare, promovează excelența în educația și cercetarea în studii europene.

Centrul organizează programe de educație și formare profesională prin studii interdisciplinare și specializate de master și cursuri postuniversitare de scurtă durată, realizează cercetări și oferă consultanță în domeniul studiilor europene, participă la programe naționale și internaționale de cooperare în educație și cercetare, promovează informarea, dezbaterile și dialogul cu privire la Europa și procesul de integrare prin conferințe, seminarii, publicații de specialitate. În realizarea diferitelor programe derulate, CSE colaborează cu profesori și cercetători din departamentele UAIC, din instituții similare din România, din state membre UE sau din țări terțe, dezvoltă parteneriate cu instituții publice și organizații, acționând ca element de conexiune între mediul academic, factorii de decizie politică și mediile locale, respectiv regionale de afaceri.

Începând cu anul 2009, CSE a fost integrat în rețeaua Centrelor de excelență Jean Monnet. Aplicarea proiectului urmărește **constituirea unei platforme de competențe academice și profesionale de înalt nivel asupra problematicii europene în perspectiva interdisciplinara.**

Obiectivele specifice ale proiectului sunt:

- integrarea competențelor multidisciplinare în studii europene ale universității și valorificarea superioară a potențialului didactic și de cercetare, precum și creșterea vizibilității resurselor la nivel european și național;
- promovarea și susținerea performanței și a excelenței în domeniul educației și al cercetării în studii europene;

- deschiderea către societatea civilă prin promovarea conceptului „Universitatea în societate”;
- formarea unei noi generații de specialiști în domeniul studiilor europene capabili să genereze valoare adăugată la nivel european în procesul de învățământ, în domeniul cercetării, al dezvoltării instituționale și al promovării cooperării europene inter-universitare;
- dezvoltarea parteneriatului și cooperării cu alte universități din Uniunea Europeană, cu universități din țări terțe, dar și cu actori ai societății civile;
- generarea de noi oportunități pentru transfer de cunoaștere și expertiza la nivel european și internațional prin participare la proiecte și rețele de cercetare (în principal, în cadrul FP7 și al programelor JM)
- creșterea complementarității între cercetare și educație, precum și creșterea gradului de raportare a programelor/activităților universitare în domeniul studiilor europene la nevoile societății civile, cu impact din perspectiva obiectivelor programului LLP (de formare profesională, de cunoaștere și înțelegere a procesului de integrare europeană, de adaptare a activităților la cerințele unui mediu înalt competitiv, de dezvoltare a sentimentului de apartenență la cetățenia europeană, promovarea dialogului intercultural, etc)
- stimularea interesului pentru cunoaștere, educație și formare profesională în domeniul studiilor europene prin noi oportunități, atractivitate, adaptabilitate la cerințele pieței, ale mediului de afaceri.

CSE coordonează începând cu anul 2008 activitatea Centrului de Documentarea Jean Monnet al UAIC Iași (componenta a rețelei Europe Direct). Rețeaua Centrelor de Documentație Europeană (CDE), parte a activităților publice de informare ale Comisiei Europene cunoscute sub denumirea *EUROPE DIRECT*, are rolul de a promova și consolida studiile și cercetarea în domeniul integrării europene. Rețeaua lansată în 1963 este compusă din peste 400 CDE în cele 27 state membre. CDE funcționează în cadrul universităților, institutelor universitare sau institutelor de cercetare și sunt înființate prin acord scris între Direcția Generală Comunicare a Comisiei Europene și reprezentantul structurii gazdă.

Rolul CDE este de a promova studiul și cercetarea în domeniul integrării europene, oferind informații despre UE și politicile sale mediului academic și publicului larg, participând la dezbaterile despre UE alături de alte rețele de informare europeană. Un CDE cataloghează/ indexează publicațiile UE într-o singură colecție și oferă acces la publicații europene electronice.

Centrul de Studii Europene promovează dimensiunea europeană a educației și formării profesionale, dezvoltă cercetarea în domeniul studiilor europene, contribuie la o mai bună cunoaștere și înțelegere a procesului de integrare europeană și a exigențelor de participare a României la acest proces din perspectivă multi și interdisciplinară.

Mai multe informații pe

www.cse.uaic.ro